

Lonen en werkgelegenheid volgens scholingsniveau en beroepscategorie in België

Sommige economen wijzen op het feit dat bepaalde taken die door hooggeschoolden worden uitgevoerd, maar waarbij veel gebruik wordt gemaakt van informatie- en communicatietechnologie (ICT) en waarvoor relatief weinig persoonlijk contact nodig is, redelijk makkelijk kunnen worden uitbesteed aan bedrijven in het buitenland. Informaticaspecialisten, accountants, radiologen en andere beroepen die een redelijk hoog scholingsniveau vereisen zouden hierdoor meer concurrentie uit lageloonlanden ondervinden dan bijvoorbeeld horecapersoneel, schoonmakers, beveiligingspersoneel en andere beroepen die persoonlijke diensten verlenen zonder hoge diplomavereisten. Deze visie impliceert dat het verband tussen het scholingsniveau en de evolutie van lonen en werkgelegenheid niet eenduidig is. Het Federaal Planbureau heeft een analyse gemaakt waarin wordt nagegaan in welke mate het scholingsniveau en de beroepscategorie van werknemers de evolutie van lonen en tewerkstellingskansen verklaren.

Loonongelijkheid en werkloosheid van laaggeschoolden

Gegevens uit de *Enquête naar de structuur en de verdeling van de lonen* suggereren voor België een daling tussen 1995 en 2006 van de loonongelijkheid volgens scholingsniveau. In 2006 was het gemiddeld bruto maandloon van werknemers met een diploma hoger onderwijs nog wel 1,81 maal hoger (t.o.v. 1,89 in 1995) en dat van werknemers met een postuniversitair diploma 2,13 maal hoger (t.o.v. 2,34 in 1995) dan voor werknemers zonder diploma secundair onderwijs. De werkloosheidsgraad van hooggeschoolden blijft in België net als in alle andere OESO landen aanzienlijk lager dan de werkloosheidsgraad van mensen met een lager diploma hetgeen aantoont dat onderwijs nog steeds de meeste kans biedt op tewerkstelling.

Evolutie lonen

De resultaten van econometrische schattingen op basis van beschikbare gegevens uit de *Enquête naar de structuur en de verdeling van de lonen* voor de periode 1999-2004 lijken te bevestigen dat hoewel hooggeschoolden in België gemiddeld nog steeds meer verdienen dan laaggeschoolden (zonder diploma secundair

onderwijs), er geen eenduidig verband bestaat tussen het scholingsniveau van werknemers en de evolutie van hun bruto maandloon. De beroepscategorie waartoe werknemers behoren en hun leeftijd verklaren ten dele wel de loonevolutie.

Werkgelegenheid

Gegevens voor België uit de *Enquête naar de arbeidskrachten* (EAK) tonen aan dat er beroepen zijn zonder hoge diplomavereisten waarvoor het vooruitzicht op een goede arbeidsmarktpositie beperkt is, maar ook dat er beroepen zijn die voornamelijk door laaggeschoolden worden uitgeoefend die – zoals overigens ook blijkt uit lijsten van knelpuntvacatures – een grote kans op tewerkstelling bieden.

Onderwijs

Het gemiddeld diplomaniveau van de Belgische beroepsbevolking is de afgelopen decennia sterk toegenomen. Deze stijging beantwoordt ongetwijfeld aan het hoger onderwijsniveau dat vereist wordt door globalisering en technologische vooruitgang. In de mate dat de toename de vraag overstijgt kan het echter ook resulteren in over-scholing, d.w.z. hooggeschoolden die taken uitoefenen waarvoor hun kennis en vaardigheden niet volledig benut worden, maar die wel laaggeschoolden uit de arbeidsmarkt of uit bepaalde functies verdringen. Een beleid dat er enkel op gericht is het gemiddeld onderwijsniveau van de beroepsbevolking te verhogen gaat voorbij aan de vaststelling dat voor veel knelpuntvacatures de diplomavereisten beperkt zijn en dat werkgevers gerichte werkervaring en specifieke vaardigheden ten dele blijken te beschouwen als een substituum voor een hoog onderwijsdiploma.

Wages and employment by level of education and occupation in Belgium.

Working Paper 22-08. M. Dumont - December 2008

De publicatie kan geraadpleegd en gedownload worden op www.plan.be

Voor meer informatie:
Michel Dumont, dm@plan.be, tel.: 02/507.73.85